

Pěchota u nás a v cizině.

Podplukovník gšt. František Pohunek:

Organisace cvičení v polní střelbě ve výcvičných táborech.

K článku s tímto nadpisem v Revue d'Infanterie, roč. 1932-únor, jehož recenzi jsme podali v čísle 5. letošních VR., připojil autor velkou řadu příkladů organisace cvičení v polní střelbě v družstvu až praporu. Pro lepší informaci našich velitelů pěchoty podáváme zde stručný přehled několika typických příkladů.

1. Polní střelba pěšího družstva.

Účel: cvičiti družstvo v postupu střídáním palby lehkého kulometu a přiskoků. Účastníci: velitel družstva a pěší družstvo; ředitel střelby: jeden důstojník; kontrolor: důstojník anebo zkušený poddůstojník. Střelivo: nabíječ má 8 zásobníků po 15 nábojích, pomocníci 12 prázdných zásobníků a 180 nábojů v balíčcích. Celkem 20 zásobníků, 300 nábojů. Cíl: 600 m od počátečního stanoviště střelby; 3 ležící figurey nakreslené na terči 1 m vysokém, 2 m širokém (přirozené pozadí, jen figura je vidět).

Provedení: 1. Družstvo je ve vyčkávacím postavení 50 m za počátečním palebným stanovištěm. Učiní opatření pro boj. Ředitel je na úrovni počátečního palebného stanoviště. Kontrolor je u družstva.

2. Na znamení ředitele postoupí družstvo na počáteční stanoviště. Velitel družstva velí lehkému kulometu zaujmouti palebné postavení čelem k cíli, udanému ředitelem.

3. Jakmile je hotov, velí ředitel „Pálit“ a zjistí na hodinkách okamžik spustění střelby.

4. Od té chvíle nařizuje velitel družstva níže uvedené přískoky (při každé zastávce musí se vystřelíti aspoň tři zásobníky): 1. přískok: 50 m po rojích; 2. přískok: 50 m po jednotlivcích; 3. přískok: 30 m plížením. *Poznámka:* Jakmile se začne střilet, naplní pomocníci své zásobníky (po 15 nábojích). Provádějí zásobování lehkého kulometu.

5. Ředitel dá vystřídati čtyřikrát (z toho dvakrát během přískoku) střelce z lehkého kulometu, jenž se stává posledním pomocníkem.

6. Ředitel zastaví palbu 5 minut po zahájení.

Zjištění výsledků: tři body za každou ránu v cíli (ve figure); jeden bod za každou ránu v terči (mimo figure).

2. Polní střelba pěší čety.

Účel: Cvičiti velitele čety o 3 družstvech v postupu za nepřetržitě palby vlastních lehkých kulometů. Velitel čety má u sebe pozorovatele a spojku. *Střelivo:* u každého družstva má nabiječ 10 zásobníků po 15 nábojích, pomocníci 15 zásobníků prázdných a 225 nábojů v baličích, tedy dohromady u družstva: 25 zásobníků a 375 nábojů; 75 zásobníků a 1125 nábojů u čety.

Cíle: 2 stejné terče jako v příkladě 1, rozstup 80 m, hloubka 100 m, blíží cíl C_1 je 600 m od základního palebného stanoviště a 40 m vpravo od osy střelby. Třetí cíl, znázorňující družstvo v pohybu (figury stojící a ležící na terčích 2×2 m), přibližně v ose střelby, 800 m od základního stanoviště.

Provedení: Četa v tvaru trojúhelníkovém, střední družstvo vzadu, 80 m rozstup mezi oběma čelními družstvy; zadní družstvo uprostřed za mezerou ve vzdálenosti 40 m. Družstva jsou v palebném postavení, čelní družstva na výši základního palebného stanoviště.

Ředitel dá znamení k spuštění střelby. Velitel čety dá zahájit střelbu všech tří družstev na cíl C_1 . Jakmile družstva vystřelí průměrně po 3 zásobnících, rozdělí velitel čety palbu čelních družstev na C_1 a C_2 a nařídí postup zadního družstva. To jde přímo vpřed, provede dva přískoky po 40 m po rojích a na konci druhého přískoku spustí palbu na cíl C_1 . Pak postupuje družstvo právě přímo vpřed a provede za sebou dva přískoky po 40 m (první po rojích, druhý po jednotlivcích). Pak spustí palbu na C_1 . Střední družstvo přenesse ihned svou palbu na C_2 (levý cíl). Pak provede levé družstvo totéž, co provedlo pravé, a střelí na cíl C_2 . V tom okamžiku je četa v původním tvaru (trojúhelník) jako na začátku.

Pak se objeví cíl C_3 . Velitel čety soustředí palbu na tento cíl a dá znovu zahájit postup plížením. To se provádí do hloubky 20 m postupně v tomto pořádku: střední družstvo, pravé družstvo, levé družstvo. Během těchto pohybů rozdělí velitel čety palbu tak, aby se střelilo na C_3 a postupně na C_1 a C_2 .

Po deseti minutách střelby přeruší ředitel cvičení. Během střelby nařídí třikrát výměnu střelců.

Výsledky: 1. Vypočítati pro každý cíl počet bodů jako v příkladě 1. Potom počítati takto: 2. Dejme tomu, že N_1 , N_2 a N_3 jsou čísla (srovnaná od největšího k nejmenšímu) znamenající počet bodů ve 3 cílech. Číslo N_3 násobíme 9, rozdíl $N_2 - N_3$ násobíme 4, obě čísla sečteme a připočteme k tomu rozdíl $N_1 - N_2$. Získáme konečný počet bodů.

3. Střelba kulometné čety ze skrytého postavení.

Střelivo: Pro každý kulomet 6 bedniček (obsah 6 pásů po 24 nábojích), celkem 24 bedniček, 144 pásů a 3456 nábojů.

Čtyři cíle: C_1 na 1200 m, znázorňující 2 pěší družstva v palebném postavení s rozstupem 30 m (2 terče 1×2 m s figurami ležícími); C_2 100 m stranou a vzadu

za C_1 (tytéž terče); C_3 na 1500 m, znázorňující kulometné družstvo zaujímající palebné postavení (figury stojící a ležící na dvou terčích 2×2 spolu spojených); C_4 na 1700 m, znázorňující pěší četv v pohybu (figury stojící a ležící na dvou podobných terčích).

Provedení situace: Četa zaujímá za nějakým hrbetem skryté stanoviště dovolující střeliti na nejbližší cíl. Jen velitel čety vidí cíle. Ze své pozorovatelny blízko kulometů, velí prvky střelby.

Zaujetí palebného stanoviště. Četa je v krytu, připravena k boji asi 150 m od možných palebných stanovišť. Na znamení ředitele odejde velitel čety s měřičem vzdáleností a spojkou a provádí obhlídku. Zvolí přibližné stanoviště kulometů, pak svou pozorovatelnu. Odtud přivolá velitele družstev, udá jim palebné stanoviště, nejbližší cíl a jeho vzdálenost. Dá rozkaz připravit zaujetí palebného stanoviště.

Velitelé družstev se připlíží k hrbetnici před stanovištěm určeným velitelem čety a zavolají své velitele rojů (kulometů). Ti, nesouce po dvou směrovkách, se přiblíží k hrbetnici, kryjící se před nepřátelským pozorováním a lehnou si blízko velitele družstva. Ten jim udá cíl a jeho vzdálenost a nařídí vytyčiti směr.

Velitelé družstev se odplíží vpravo a vlevo asi na 5 m od velitele družstva, zasadí směrovku leže a pak ustoupí zpět tak daleko, aby mohli kleče zasaditi směrovku druhou do přímky cíl — první směrovka. Velitelé družstev přezkoušejí vytyčení a dají rozkaz zaujmouti palebné postavení.

Během vytyčování dá velitel čety přinést až k sobě (skrytě) kulomet na polštavci v poloze nízké nebo na bedničce. Dá zamířiti tento kulomet na cíl C_1 hledím odpovídajícím změřenou vzdálenosti a libelou určí elevační úhel příslušný k cíli. Pak určí elevační úhly pro ostatní tři cíle a odešle kulomet zpět k družstvu.

Velitel čety doplní své přípravné práce tím, že dalekohledem s dleškovou stupnicí změří úhly pro přenosy palby s cíle C_1 na C_2 , C_3 , C_4 . Jakmile byl zaujato palebné postavení, dá velitel čety střeliti postupně na všechny cíle. Střelba se zastaví, když bylo na každý cíl vystřeleno každým kulometem aspoň 6 pásů (čítají se v to i pásy na zastřelení). U každého kulometu se střelec dvakrát vymění.

Je-li střelba soutěží mezi četami, nutno do bodování započísti i čas spotřebovaný na přípravu a provedení střelby, za podmínek stanovených předem ředitelem anebo předpisem o soutěžích. V tom případě se měří čas do zahájení palby, či trvání celé palby.

Výsledky. Vypočítáme počet bodů pro každý cíl; dostaneme 4 čísla a srovnáme je od největšího k nejmenšímu: N_1 , N_2 , N_3 , N_4 . Násobíme N_4 16, rozdíl $N_3 - N_4$, $N_2 - N_4$, 4; k součtu získaných čísel připočítáme rozdíl $N_1 - N_4$ a dostaneme žádaný výsledek.

4. Polní střelba v rotě.

Předmět cvičení. Postup palebného sledu za podpory palebné základny. Vzájemná podpora čet palebného sledu. Premisťování palebné základny po sledech.

Účastníci cvičení. a) Provádějící: velitel pěší roty s redukováným velitelským družstvem (četař-velitel, 2 spojky, 2 pozorovatelé, dva signalisté); dvě pěší čety; velitel kulometné roty, velící částem palebné základny, doprovázený částí velitelského družstva (četař-velitel, 3 spojky, 2 pozorovatelé); 2 družstva doprovodu ných moždířů; 1 četa kulometů;

b) rozhodčí: ředitel — vyšší důstojník; 1 kapitán u velitele pěší roty, 5 nadporučíků u velitelů pěších čet, čety kulometné a velitelů družstev moždířů;

c) kontrolori u každého družstva po jednom (12).

Střelivo. Pěší čety: střelivo pro lehký kulomet úplné u každého družstva (1325 nábojů), celkem 7950 nábojů 7.5 mm. Kulometná četa: 6 bedniček

kulomet, celkem 6912 nábojů 8mm. Družstva moždířů: 30 ran pro kus, celkem 120 ran.

Cíle. Tři pásma cílů: C_1 300 m od základního střeliště a vpravo od osy střelby; O_2 500 m od střeliště a vlevo od osy; O_3 1200 m daleko a vpravo. Pásmo cílů C_1 asi 150 m od osy střelby a vpravo, dva cíle pro pěší četou, vzdálené od sebe asi 100 m. Pásmo cílů C_2 : 1. 150 m od osy a vlevo dva cíle pro pěší četou a asi 100 m od sebe. 2. 100 m za těmito cíli 3 cíle pro kulometry, rozložené v trojúhelníku. 3. Nedaleko osy střelby: 1 cíl pro pěši, 1 cíl pro kulometry. 4. V levé části pásma jeden cíl pro moždíře. Pásmo cílů C_3 : 1. 200 m od osy a vpravo, dva cíle pro pěší četou, asi 100 m od sebe. 2. Vzadu za nimi 4 cíle pro kulometry, rozložené do šířky a do hloubky mezi 1250 a 1350. 3. Blízko osy střelby jeden cíl pro pěší četou. 4. Na obou okrajích pásma po jednom cíli pro moždíře.

Provedení střelby.

1. Východí stanoviště: dvě čety pěši v palebném postavení na základním střelišti, v trojúhelníkovém tvaru (vrchol vzadu), s rozstupem mezi sebou asi 250 m. Kulometná četa v palebném postavení za pravou četou tak, že může zároveň přestřelováním palebného sledu střelby na pásmo cílů C_3 i prostřelováním mezery mezi oběma četami. Na cíle C_2 , až pravá četa postoupí kupředu. Družstva moždířů v palebném postavení vpravo a vlevo od pěších čet; pravé družstvo v pohotovosti na cíle pásma C_3 , levé v pohotovosti na C_2 .

První fáze: Na dané znamení postupuje pravá pěší četa proti O_1 , pomáhajíc si palbou na cíle tohoto pásma. Levá četa podporuje tento postup palbou na pěší cíle pásma O_2 . Kulometná četa střílí na cíle C_3 . — Asi po 150 m postupu nemůže již pravá četa dále. Je (předpoklad) v palbě kulometu, jenž je v bodě, udaném cílem pro moždíře v pásmu C_2 . Levé družstvo moždířů dostane rozkaz zničit tento kulomet, zatím co kulometná četa použije mezery vytvořivši se mezi četami ke střelbě na cíle pásma C_2 . — Během přípravy a provádění střelby družstva moždířů udržují obě pěší čety a četa kulometná neutralisaci na pásmo C_1 a C_2 . — Jakmile jsou výsledky střelby družstva moždířů vyhovující, považuje ředitel cvičení kulomet za zničený. Pravá pěší četa jde dopředu, nestříleje, až asi na 50 m k čáře 1. přískoku. Jakmile je na místě, zahájí palbu na cíl pro pěši v pásmu O_2 , ležící blízko osy střelby; kulometná četa zesílí na chvíli palbu na cíle pásma O_2 , pak tam střílí jen jedním družstvem, kdežto druhé družstvo se posune nalevo od pravé pěší čety.

Druhá fáze: Levá pěší četa vyrazí rovněž ve směru cílů O_3 , pomáhajíc si palbou na oba střední cíle tohoto pásma. Kulometná četa podporuje postup: družstvem, které zůstalo v původním postavení a střílí na cíle O_2 dotud, dokud to dovozuje mezera mezi oběma pěšími četami; družstvem, které zaujalo palebné stanoviště vpravo od pravé pěší čety a střílí na malou vzdálenost a přímou střelbou na kulometný cíl pásma O_2 , ležící blízko osy střelby.

Pravá pěší četa střílí dvěma družstvy na cíl pro pěši, na který již střelila, a jedním družstvem udržuje neutralisaci cílů v pásmu O_3 . Jakmile levá pěší četa přijde na výši čety pravé, hlásí rozhodčí, že od několika okamžiků nepřátelské části pásma O_2 nejeví činnosti. Po několika přískocích, které nezpůsobují žádné nepřátelské reakce, postoupí četa rychle a nestříleje na 50 m za cíle pásma O_2 . Při tomto pohybu pravá pěší četa a četa kulometná přenesou palbu na cíle pásma O_3 .

Třetí fáze: Jakmile levá pěší četa spustí palbu na cíl pro pěši v pásmu O_3 blízko osy střelby, postupuje pravá pěší četa ve směru O_3 . Postup podporuje četa kulometů jako prve.

Levé družstvo moždířů zaujme postavení nalevo od levé čety, aby mohlo střelby na cíl pro moždíře v pásmu O_3 , a je v pohotovosti. Jakmile četa, která postupuje, dosáhla čáry třetího přískoku, oznámí rozhodčí postupné objevování nepřátelských ku-

kulometných hnízd vpravo a vlevo od pásma O_3 (cíle pro moždíře). Postupuje se již velmi pomalu pro 2—3 minuty a pak se pohyb zastaví. Moždíře dostanou rozkaz střílet na ona kulometná hnízda. Během přípravy a provádění této palby obě pěší čety a četa kulometná pokračují v neutralizaci pásma O_3 . Palba se zesílí při palbě moždířů. Pak se palba zastaví.

Výsledek: 1. spočítati body získané na různých cílech pro pěši, pro kulometry a pro moždíře. Výsledky se sečtou.

5. Hlavní polní střelba v praporu.

Účastníci cvičení: Velitel praporu s rotmistrem, poddůstojníkem, se 4 pozorovateli a 8 signalisty. 2 velitelé pěších rot; každý má poddůstojníka, 2 spojky, 2 pozorovatele, 2 signalisty. 4 pěší čety (u každé roty po dvou). Velitel kulometné roty s poddůstojníkem, se 4 spojkami a 2 pozorovateli. 4 kulometné čety. Velitel čety dopravních zbraní, 2 družstva moždířů, 1 dělo 37 mm.

Reditel cvičení (podplukovník), rozhodčí a kontrolaři.

Střelivo. Plná dotace u družstev pěších, celkem 15.900 ran 75 mm. U kulometů: 6 bedniček pro kulomet pro 3 čety střelící přímo a ze skrytého postavení, 1 bednička pro kulomet se svíticím střelivem pro četu provádějící OPL. Celkem 20.730 ran 8 mm, 952 rány 8 mm se svíticími střelami. Doprovodné zbraně: 20 ran na moždíř a 4 bedničky na dělo 37 mm; celkem 80 ran 81 mm, 64 rány 37 mm.

Cíle jsou rozloženy v pásmu hlubokém 300 m a ve vzdálenosti 800 m od východní základny. Rozložení cílů: Skupina 1: mezi 800 a 900 m, po obou stranách osy střelby praporu, 2 skupiny 4 cílů, každý je znázorněn dvěma terčí 2 m dlouhými a 1 m vysokými, s ležícími figurami. Skupina 2: mezi 1000 a 1100 m, vlevo od osy střelby, dvě skupinky 4 cílů jako nahoře, ve dvou řadách. Skupina 3: mezi 800 a 1100 m vpravo od plochy, vytyčené praporky a znázorňující terén postřelovaný oddílem 75 mm děla. 1 skupinka cílů skládající se: z 1 cíle pro dělo 37 mm, uprostřed; 2 cílů pro moždíř vpředu a vpravo od cíle přecházejícího; 2 cíle pro samočinné zbraně, před skupinkou cílů pro moždíře; 4 cíle pro samočinné zbraně v zadní části pásma.

Provedení. Východní situace.

Palebný sled. Pěší roty jsou na výši východní základny, každá četa v trojúhelníkovém tvaru, vrchol v zadu, čelem k jednomu z 8 cílů 1. skupiny.

Palebná základna. 2 kulometné čety v skrytém postavení za pravou pěší rotou, aby mohly střílet na cíle levé části (skup. 2) přes palebný sled, postupující od palebné základny k čáře A.

1 kulometná četa na výši palebného sledu, aby v okamžiku vyrazení mohla střílet mezerou mezi oběma čelními četami levé pěší rot. Tato četa má opustiti počáteční stanoviště v $H + 10'$, aby postupovala za levou pěší rotou a mohla, bylo-li by třeba, utvořiti druhou palebnou základnu. Dvě družstva moždířů vpravo od sestavy. Dělo 37 mm za levou rotou v postavení dovolujícím přestřelovati palebný sled, umístěný na čáře A, na cíl skupiny 3.

První fáze. Signál polnicí. Pozor! udává hodinu $H - 5'$. Signál: Vpřed po němž následuje: Pálit!, udává hodinu H . Při tomto signálu:

— kulometry palebné základny střílejí na cíle skup. 1 dvěma četami ze skrytého stanoviště a na cíl skupiny 2 četou střelící přímo;

— pěší čety vyrazí z východní základny, nestřílejí a provedou přískok 50 m.

Jakmile palebný sled provede přískok 50 m, dostane se do palby nepřátelských samočinných zbraní, které stojí proti němu ve vzdálenosti asi 800 m (skupina 1) a ještě nejsou dostatečně neutralisovány (zprávy dodané rozhodčími). V té chvíli pěší čety palebného sledu pokračují v postupu střídající přískoky s palbou. V $H + 10'$ kulometná družstva čety střelící přímo jdou dopředu za levou rotou, připraveny k za-

hájení palby. Kulometné čty střilející ze skrytého stanoviště přenesou palbu na cíle skupiny 2.

Druhá fáze. Jak pěší čty postupně dosahují čáry A, přicházejí do palby samostatných zbraní ležících vpravo od pásma (skupina 3) a působících s boku. Nemohou již postupovati. Velitelé čet a rot hlásí situaci a žádají o zásah doprovodných zbraní na cíle, které se právě ukázaly. Velitel praporu dá veliteli čty moždírů přesnější údaje o žádaném zásahu, ale ponechá mu volnost volby okamžiku spuštění účinné palby.

Během přípravy a provedení této palby udržují pěší čty neutralizaci cílů, které mají před sebou. Nicméně pravá pěší rota užije části své palby k postřelování cílů pásma 3, ležících před cíli pro moždíře. Kulometná družstva, která postupovala za levou pěší rotou, zaujmou postavení v mezerách palebného sledu a střelí na tytéž cíle. Jedna z obou kulometných čet střilejících ze skrytého stanoviště přenesou palbu na cíle nejvzdálenější ve skupiny 3. — Poté se palba zastaví.

Obrana proti letadlům.

Kulometná četa mající svitici střelivo střelí na rukáv vlečený letounem. Vzhledem k zájmu o tento druh střelby je však výhodné provést ji před začátkem cvičení, aby ji každý mohl sledovati.

Výsledky. Spočítati v každém terči zásahy ve figurách a zásahy jen v terči. Sečísti výsledky pro všechny cíle a podle počtu vystřelených ran vypočísti: procento zásahů ve figurách, procento zásahů mimo figury. Stejně se vypočítá procento zásahů u moždírů vzhledem k palbě účinné a procento zásahů v rukávě (u letadla).

Z našich revuí.

VOJENSKÁ VÝCHOVA, roč. VIII. (1932), čís. 4.)*

Nadporučík K. Gruncl: Boj o osady.

Stručná studie, doložená nejprve historickými příklady, jimiž autor zdůrazňuje význam boje o osady a na něž navazuje poučky a zásady tohoto zvláštního druhu boje, čerpané z německých pramenů.

Autor znovu opakuje starou stížnost na nedostatek předpisových ustanovení o tomto druhu boje; v novém vydání Cvičebního řádu pro pěší vojsko bude odstraněn.

Pplk. B. Beneš: Jak se provádí překročování.

Na konkrétní akci v boji, na překročení záložní jednotky před vlastní částí dokazuje autor velmi instruktivně, jak často neoprávněné jsou výtky a stížnosti na nedostatečnost našich služebních předpisů, zatím co nedostatek tkví v chabých znalostech a v malých zkušenostech vykladačů předpisů.

Škpt. gšt. Jiří Sommer: Několik poznámek k spojení pěchoty s dělostřelectvem.

Ůvaha o nutnosti zdokonaliti spojení pěchoty s dělostřelectvem, spojená s těmito návrhy: rozšíření pravomoci styčného důstojníka dělostřelectva, aby mohl v určitých případech řídit palbu svého dělostřeleckého oddílu; požadavek, aby důstojníci pěchoty byli s to napomáhati dělostřelectvu při zastřelování; vysílání předsunutých dělostřeleckých pozorovatelů na úroveň velitelů praporů. Nejdokonalejší pomoc pěchotě vidí autor ve vlastním pěchotním dělu, pro něž svědčí i nevýhody dosavadní organizace doprovodného dělostřelectva.

*) Redakce VR je nucena pro nedostatek místa upustiti od uveřejňování recensí této revue.